

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)

Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,

www.calm.md

Nr. 90 din 18 aprilie 2023

Către:
Cancelaria de Stat

Aviz

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea
Regulamentului – cadru cu privire la stabilirea indemnizației lunare
pentru personalul din cadrul autorităților administrației publice locale
(*număr unic 243/CS/2023*)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului – cadru cu privire la stabilirea indemnizației lunare pentru personalul din cadrul autorităților administrației publice locale.

CALM a analizat prevederile proiectului HG în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

Regulamentul – cadru cu privire la stabilirea indemnizației lunare pentru personalul din cadrul autorităților administrației publice locale a fost elaborat în vederea reglementării modului, condițiilor, criteriilor și calculelor indemnizației lunare acordate personalului încadrat în conformitate cu statele de personal avizate de către Cancelaria de Stat, inclusiv personalului cu funcții de demnitate publică (primar general, pretor, vicepretor, primar, viceprimar).

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale, nr. 397 din 16.10.2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435 din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006.

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului Hotărârii Guvernului, CALM a remarcat următoarele:

Potrivit pct.2 din PHG, autoritățile administrației publice locale vor elabora și aproba regulamente proprii în baza Regulamentului – cadru.

În pct.3 din Regulamentul – cadru cu privire la stabilirea indemnizației lunare pentru personalul din cadrul autorităților administrației publice locale (în continuare – Regulament – cadru) este necesară redactarea următoarelor noțiuni:

- "îndemnizația lunară" este o recompensă bănească impozabilă, achitată suplimentar la salariul angajatului în baza actului administrativ al conducătorului autorității publice

locale pentru activitatea prestată, respectiv nu este vorba de o compensare, cu atât mai mult cu cât se face referire la timpul efectiv lucrat;

- din noțiunea "timp efectiv lucrat" textul "conform fișei postului" se va exclude, deoarece indemnizația lunară se achită inclusiv persoanelor cu funcții de demnitate publică.

În Regulamentul – cadru nu este concretizat modul de calculare a mărimii indicelui de referință raportat la capacitatea administrativă, care potrivit art.11 din Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă prevede, că cheltuielile administrative ale unei autorități publice locale nu depășesc 50 la sută din suma totală a veniturilor proprii și a defalcărilor de la impozitele și taxele de stat.

De asemenea, au fost identificate mai multe probleme și riscuri care pot apărea pe parcursul aplicării prevederilor Regulamentului – cadru și care credem că trebuie luate în considerare la definitivarea acestui document. În special menționăm următoarele:

- a) Numărul mic de primării (de regula doar cele din orașe), personalul cărora ar putea beneficia de acest instrument/îndemnizație lunară. Chiar și în cazul celor care formal se încadrează integral sau parțial în condițiile impuse, conform reglementărilor propuse, există o mare incertitudine legată de posibilitatea politizării și impactului/sensului extrem de redus (de ex. în cazul beneficiarii de o indemnizație lunară de doar 10%).
- b) Intenția inițială și salutară la prima vedere, de a stimula primăriile/APL care depun efort considerabil în dezvoltarea economică a localității, în realitate se reduce pe de o parte la stimularea primăriilor care DEJA posedă un nivel de dezvoltare economică mai ridicată în raport cu altele, fără ca să conteze careva efort suplimentar (datorită plasării geografice, urbanizării, interesului sporit economic, proximității cu capitala/centre urbane etc.). Pe de altă parte, acele APL-uri care în pofida condițiilor geografice și situației economice precare, totuși depun un efort enorm și real pentru a dezvolta localitățile sale, mai puțin atractive economic, conform prevederilor excesiv de restrictive ale legii respective și a regulamentului, nu vor putea beneficia de această indemnizație. Astfel, scopul de a crește interesul APL și de a stimula dezvoltarea economică locală în aceste condiții va fi discreditat.
- c) Există riscul unei discriminări accentuate, creșterii tensiunilor în cadrul APL și a instaurării unei stări de nedreptate în rândul majorității APL de bună credință și care depun un efort enorm pentru dezvoltarea colectivităților sale locale.
- d) Dependența dreptului angajaților din primării de a beneficia de indemnizația lunară de decizia consiliului local, care poate fi în opoziție cu primarul și personalul primăriei.
- e) Din formula de calculare a indicelui de referință din proiectul Regulamentului, în mod inexplicabil și ilegal, au fost excluse defalcările de la IVPF, ceea ce scade și mai mult aplicabilitatea acestui mecanism de stimulare. Se crează impresia că scopul autorilor Regulamentului a fost de a reduce la maximum posibil utilitatea acestui instrument, în loc să fie creat un instrument de soluționare a problemei cadrelor din APL și motivării acestora. Sperăm că aceasta este o greșeală.
- f) Limitarea surselor financiare/de venit (proprii și defalcate) luate în considerație la calcularea capacității administrative și acoperirea cheltuielilor administrative. Aceste surse sunt extrem de limitate pentru a permite mai multor APL să acorde angajaților săi indemnizația lunară. Iar excluderea din formula de calcul a transferurilor generale, care după natura sa au același regim juridic ca și veniturile proprii și defalcările, nu este corectă și întemeiată. De aceea, pentru a asigura,

corectitudinea, acoperirea mai largă și funcționalitatea acestui mecanism, pe lângă veniturile proprii și defalcările de la impozitele și taxele de stat, în formula de calcul ar trebui să fie incluse și transferurile cu destinație generală. În acest sens, fiind necesară modificarea urgentă a legii.

Prin urmare, luând în considerație problemele menționate mai sus și contextul social-politic actual, considerăm că în această formulă, acest proiect conține mai multe riscuri și lacune, care urmează a fi înlăturate în conformitate cu propunerile CALM de mai jos.

4. Propuneri:

În vederea îmbunătățirii prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului, CALM vine cu următoarele propuneri de ordin conceptual și tehnic:

1. Pronind de la prevederile constituționale și legale, ale autonomiei locale, principiilor legale de colaborare și lipsei relațiilor de subordonare între APL și APC se impune necesitatea stabilirii caracterului de recomandare pentru APL a acestui Regulament-cadru. La rândul său APL, vor fi în drept să-și elaboreze propriile Regulamente în conformitate cu necesitățile și realitățile specifice instituționale, financiare, economice și sociale din localitățile pe care le administrează.

2. Proiectul Hotărârii Guvernului se completează cu pct.3 cu următorul cuprins:

"3. Autoritățile reprezentative și deliberative a autorităților publice locale vor opera modificări la bugetul local pentru anul 2023 și vor aproba indicii de referință a indemnizației lunare în dependență de disponibilitatea resurselor financiare."

3. În pct. 3 din Regulamentul – cadru se propun următoarele noțiuni:

- indemnizație lunară – recompensa bănească impozabilă, achitată suplimentar la salariul angajatului, în baza actului administrativ al conducătorului autorității publice locale;

- din noțiunea "timp efectiv lucrat" se exclude textul "conform fișei postului".

4. Includerea în formula de calcul a defalcărilor de la impozitele și taxele de stat. În acest sens, nota la pct.8 din Regulamentul – cadru va avea următorul cuprins:

"Notă: Valoarea indicelui capacității administrative se calculează după formula:

$$\text{Cap.} = A \times 100\% : B$$

Unde A – reprezintă cheltuielile administrative, iar B – reprezintă veniturile proprii și defalcările de la impozitele și taxele de stat"

5. Pct. 9 din Regulamentul – cadru va avea următorul cuprins:

"9. Indicii de referință a indemnizației lunare se aprobă prin decizia autorității reprezentative și deliberative a autorității publice locale eligibile, în baza regulamentului intern aprobat, luând în considerație prezentul Regulament – cadru."

6. Pct. 10 din Regulamentul – cadru va avea următorul cuprins:

"10. Mărimea indicelui de referință a indemnizației lunare se calculează proporțional capacității administrative, cu condiția ca cheltuielile administrative ale unei autorități publice locale să nu depășească 50 la sută din suma totală a veniturilor proprii, defalcărilor de la impozitele și taxele de stat."

Totodată, CALM solicită inițierea în regim de urgență a modificării Legii, în sensul includerii în formula calculării capacității administrative, a transferurilor cu destinație generală, ceea ce va permite lărgirea numărului de APL eligibile, excluderea învinuirilor

de promovare a unor interese înguste, reducerea discriminării și a tensiunilor în cadrul APL.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului – cadru cu privire la stabilirea indemnizației lunare pentru personalul din cadrul autorităților administrației publice locale poate fi propus pentru aprobare, doar după modificarea prevederilor menționate mai sus și organizarea unor consultari/discuții în cadrul grupului de lucru și a Comisiei Paritare.

**Cu respect,
Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM**

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM,
tel. 22 35 09